

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

9.439

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bp.

1919. I. II.

(Hely)

(Idő)

(Köf. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

Személy

A Kommunisták gyűlése.

Garbai elvtársat, aki vitát akart, a fiatal, zajongó elemek megzavarták előadásában.

A kommunisták pénteken délután 5 órára gyűlést hirdettek a Vigadó nagytermébe azal kapcsolatban, hogy kilenc orosz állampolgárt a rendőrség kiszolgáltattott Vyx alezredesnek és hogy Budapesten orosz ellenforradalmár tisztek jelentek meg Ukrajnából. Ez természetesen csak cím volt a gyűlés megtartására, lényege azonban az agitáció volt a kommunisták törekvései mellett.

A tömeg, amely a gyűlésre összejött, egészen megtöltötte a Vigadó nagytermét, sokan ki is szorultak. A megjelentek legnagyobb része leszerelt katona, diák és fiatal munkás volt, azonkívül sok érdeklődő burzsoá elem is. A tömeg tulnyomó része még soha sem látott szervezetet és olyan ember volt, aki a feléje dobott jelzavakra hangosan helyeselt, de amikor Garbai elvtárs, hogy vitát rendezzen, hozzáfogott komoly, nivós és a dolgokat mélyebben megvilágító előadásához, amellyel annak a szükségességét akarta bizonyítani, hogy minden nagy átalakulásnak először a föltételeit kell megteremteni, akkor a tömeg türelmetlenül megzavarta és nem engedte végig beszélni. Nem azért, mintha Garbai elvtárs nem beszélt volna világosan, érthetően és legalább is olyan szónoki készséggel, mint Kun Béla, hanem azért, mert Kun Bélának öt megelőző beszéde nem állott egyébből, mint egészen logikátlan és pusztán jelzavakkal dolgozó támadásból a szociáldemo-

krata párt ellen. Így természetesen ezt az indifferens tömeget bizalmatlanná lehetett volna tenni bárkivel szemben is.

A proletártársadalom kiépítéséhez, de még a proletárdiktatúrához is kell bizonyosfokú fegyelmesség. A kommunistáknak ez a gyűlése nem bizonyította be azt, hogy kész és érett volna az óriási föladatok minden előfeltétel nélkül való megteremtésére és a proletárdiktatúrára.

De nemesak erre alkalmatlan az összejött tömeg, hanem még azt sem tanulta meg, hogy az ellenvéleményt meg kell hallgatni. Garbai elvtársat egy kis csoport terrorja megakadályozta a beszédben. Legközelebb a kommunisták tapasztalni fogják, hogy „elvoik” alkalmazásának ezt a módját mi is el tudjuk sajátítani.

*

A gyűlés megnyitása után Kun Béla fogott hozzá előadói beszédéhez. Ismertette a két nagy világháramlatot, a kapitalisták kétségbeesett védekezését és ellenforradalmát a proletariátus nagy küzdelmével szemben, amelynek a magyarországi események csak apró részét. A kommunisták nemzetközi cselekedetekkel hirdetik a nemzetköziséget, mert tudják, hogy Magyarország proletariátusának a sorsa összefügg a többi ország proletariátusának a sorsával. Valamennyi ország kapitalistái egyek a bolsevikiek letörésében és a proletárság ellen irányuló ellenforradalmat itt is elősegítik az olyan ténykedésekkel, mint aminő annak a kilenc orosz állampolgárnak az elfogatása is volt, akiket kiszolgáltattott a rendőrség Vyx alezredesnek és mint aminő az a tény is, hogy itt orosz ellenforradalmi tisztek jelenhettek meg Ukrajnából. Erről tudott a volt külügyi államtitkár és a népkormányzatnak nem volt szava ellene. A háttere pedig az orosz állampolgárok eltávolításának, hogy megakadályozzák az

orosz szovjet-köztársaságnak nyugat felé irányuló agitációját. Attér az orosz és német proletárforradalom ismertetésére és bizonyítani akarja, hogy a magyar szociáldemokrata párt most azon az uton van, mint a német szociáldemokrata párt jobbszárnya. Ezután hosszasan beszél a proletárdiktatúra áldásos voltáról és arról, hogy rögtön kell cselekedni.

Garbai elvtárs akart ezután beszélni, de a

tömeg percekken át megakadályozta ebben. Amikor pedig nagynehezen mégis szóhoz jutott, állandóan megzavarták és nem engedték befejezni a vita-beszédét, amelynek során rá akart mutatni azokra a nagy nehézségekre, amelyek akadályozzák a szocialista célok rögtönös megvalósítását. Az kétségtelen, hogy a szociáldemokrata párt éppen úgy a szocialista végcélokért küzd, mint a kommunista párt: meg kell szüntetni a burzsoá-társadalmat, igen ám, de mit jelent ez: megszüntetni? Hogy a régi, sok száz esztendőes termelési rendet újja kell szervezni. Ez pedig nem megy rögtön. Az ilyen óriási átalakulásnak ezer és ezer felé ágazó előfeltétele van. Azzal, hogy holnap fegyverbe állítunk százezer embert, megcsináljuk a proletárdiktatúrát, még nem szünt meg a régi burzsoá-társadalom s nem született meg az új. Ezt Kun Bélának is éppen olyan jól kell tudni, mint neki. De még ha meg is teremtik itt külön a proletártársadalmat, a többi országokban pedig még mindig funkcionál és uralkodik a burzsoázia, éppen annak a nemzetköziségnek az elve alapján, amit a kommunisták is hirdetnek, nem állhat meg itt elszigetelten egy proletárállam.

Polyton zavarják Garbai elvtársat. Vágó Béla iparkodik csitítani őket.

Garbai elvtárs folytatja: Ami a kormányban részvételt illeti, az csak ellenőrzés, hogy a burzsoák ne cselekedhessenek a proletárok ellen. Ha kijönnek, a burzsoák azonnal minden eszközzel a proletárok ellen fordulnának, amiben segítségükre lenne az ántánt militarizmus.

6.

Újra annyira megzavarják, hogy beszédét nem folytathatja többé.

Ezután *Vágó Béla* vitázik Garbai elvtárrsal, különösen pedig a Munkástanács ülésének lefolyásával foglalkozik. A Munkástanácsban — mondotta — éppen *Garbai* volt az, aki az egész kormány átvételét és tiszta szocialista politika szükségességét hangoztatta. Szerinte, ez annak a jele, hogy a párton belül is vannak eltérések a taktika kérdésében és hiszi, hogy a párt balszárnyát nem nagy köz választja el tőlük. Bizonyítja annak a szükségességét, hogy azonnal föl kell fegyverezni a proletárságot, meg kell alakítani a tanácsokat és meg kell teremteni a proletárdiktatúrát.

A gyűlés ezzel véget is ért és a résztvevők rendben szétoszlottak.

*

Itt közöljük különböző szociáldemokrata munkáscsoportok és szervezetek határozatait és állásfoglalását a kommunistákkal szemben:

A Budapest—Dunapart-állomás személyzeté e hó 8-án tartott rendkívüli értekezletén egyhanguan kimondta, hogy a szociáldemokrata párt politikáját helyesli, minden erejével támogatja és *elitéli* Kun Béla és társainak a pártegység megbontására irányuló aknamunkáját.

A téglagyári munkások határozata. Az *ujlaci téglá- és cserépgyár, ujlaki mészégető gyár, csillaghegyi palagyár, egyesült téglá- és cementárugyár* munkásainak értekezlete az alábbi határozatot hozta:

A téglagyári szervezett munkások és visszatérő katonák egyhanguan, nagy lelkesedéssel kimondják, hogy a megkezdett uton tovább hajadnak és a *nemzetközi szociáldemokrata pártot támogatják*, annak hű harcosai maradnak.

A „Tudor“ Accumulátor Gyár Rt. szervezett munkássága kijelenti, hogy a „Vörös Ujság“ban közölt az a hír, amely szerint a *kommunista párthoz* esatlakozott volna, *nem felel meg a valóságnak*. Ami pedig Bartell Károlynak a Munkástanácsban tanúsított viselkedését illeti, azt a legmélyebben *elitéli és megtette* az intézkedést, hogy munkástanácsi megbízatását visszavonják. Végül a Munkástanács néhány tagja ellen irányult írásos tiltakozásra vonatkozólag megállapítja, hogy ez a cselekedete teljesen rosszakaratu információ alapult. A munkásság megbízásából: *a bizalmi testület és az üzemválasztmány*.

A Teudloff-gyár esztergályos-, gép- és segédmunkásai és munkásnői csütörtökön tartott értekezletükön egyhanguan kimondták, hogy *helyestik* a szociáldemokrata párt eddigi működését és a szakszervezeti mozgalom egységét nem engedik megbontani.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetsége *ujpesti csoportjának* helyiségébe néhány kommunista érkezett, hogy rögtönzött gyűlést tartsanak. Egy hadnagy ur szólalt föl, aki vérrel és fegyverrel akarja a kommunizmus helyességéről meggyőzni az elvtársakat. Előadásában az elvtársak nem zavarták meg. Utána *Koncz* elvtárs fölvilágosította az elvtársakat a hadnagy ur szándékáról. Majd *Vellner* párttitkár elvtárs szólalt föl, aki a jelenvoltak óriási tetszése mellett lerántotta a leplet a pártbontókról és megbélyegezte garázdálkodásukat. Végül a gyűlés egyhanguan fogadta el a következő határozati javaslatot:

A gyűlés kimondja, hogy a *legélesebben elitéli* mindazokat, akik kommunista jelszavakkal a munkásság megbontására törekcsenek. Megbélyegezte azokat a személyeket, akik ilyen kétes vállalkozásokra kaphatók és azokat a munkásság árulóinak tekinti. Kimondja a gyűlés azt is, hogy külön munkáspártra, hívják azt bárminek, *szükség nincsen*, mert a munkásságnak meg van a forradalmi pártja, a *szociáldemokrata párt*.

ozás

t. XX. c

Székesfevárosi házinyo